

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

Γραφείο Οικονομικών
& Εμπορικών Υποθέσεων
Emilijana Josimovica 4 /III
11000 BEOGRAD

Tηλ : 00 381 11 322 23 38 - 323 15 77
Fax: 00381 11 324 92 15
e-Mail : greconof@nadlanu.com

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ - ΚΛΑΝΟΝΙΚΟ

Βελιγράδι, 27 Αυγούστου 2010
Α.Π. Φ. 2430 /ΑΣ 751

- ΠΡΟΣ: Υπουργείο Εξωτερικών
Β2 Δ/νση
- ΚΟΙΝ.: 1) Υπουργείο Εξωτερικών
-Διπλ. Γρ. κ. Υπουργού
-Διπλ. Γρ. κ. ΑΝΥΠΕΞ
-Διπλ. Γρ. κ. ΥΦΥΠΕΞ
-Γρ. κ. Γ.Γ. Δ.Ο.Σ. & Α.Σ.
-Γρ. κ.κ. Β' & Γ' Γεν. Δ/ντών
-Α3, Β1, Β6, Β7, Β8, Γ1 Δ/νσεις
-Γρ. Ο.Ε.Υ. Βορείου Ελλάδος
-Πρεσβεία Βερολίνου, Άγκυρας,
Σόφιας & Γραφ. Ο.Ε.Υ.
-Γεν. Προξενείο Κωνσταντινούπολης
& Γραφ. Ο.Ε.Υ.
- 2) Υπουργείο Οικονομίας,
Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας
Γρ. κας Υπουργού (μέσω ΥΠΕΞ)
- 3) Υπουργείο Περιβάλλοντος,
Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
Γρ. κας Υπουργού (μέσω ΥΠΕΞ)
- 4) Υπουργείο Μεταφορών,
Υποδομών & Δικτύων
Γρ. κ. Υπουργού (μέσω ΥΠΕΞ)
- 5) Σ.Ε.Β. (μέσω ΥΠΕΞ,
fax: 210 3222929)
- 6) Σ.Β.Β.Ε. (μέσω ΥΠΕΞ,
fax: 2310 541933)
- 7) Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων
Ελλάδος (μέσω ΥΠΕΞ,
fax: 210 3622320)
- 8) Ελληνική Ένωση Τραπεζών
(μέσω ΥΠΕΞ,
fax: 210 361-53-24)
- 9) Τ.Ε.Ε.
(μέσω ΥΠΕΞ, fax: 210 322-17-72)
- Ε.Δ.: Γραφείο της Επιτροπής

ΘΕΜΑ: «Σερβικές Οικονομικές Εξελίξεις».

Σερβική Οικονομία (Δ.Ν.Τ.) - Χρηματοπιστωτικός Τομέας – Τράπεζες

Με την ευκαιρία της πραγματοποίησης της πέμπτης κατά σειρά αξιολόγησης των, στο πλαίσιο του υφιστάμενου Προληπτικού Διαίκανονισμού Ετοιμότητας ("Precautionary Stand-By Arrangement"), μεταξύ Σερβίας – Δ.Ν.Τ., επιδόσεων της σερβικής οικονομίας, άρχισαν στις 23-8-10, στο Βελιγράδι, επίσημες συνεννοήσεις μεταξύ Αποστολής εμπειρογνωμόνων του συγκεκριμένου Ταμείου, με επικεφαλής τον κ. Albert Jaeger, και Σέρβων κυβερνητικών παραγόντων, που θα διαρκέσουν μέχρι 31-8-10.

Αναλυτικότερα, η πρώτη ως άνω συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο χώρο της Εθνικής (Κεντρικής) Τράπεζας της Σερβίας ("NBS"), παρουσία του Διοικητή αυτής κ. Dejan Soskic, των Αναπληρωτών Αντιπροέδρων της κυβέρνησης, αρμόδιου για υποθέσεις Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης & Υπουργού Επιστημών & Τεχνολογικής Ανάπτυξης, κ. Bozidar Djelic, Υπουργού Οικονομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, κ. Mladan Dinkic και άνευ χαρτοφυλακίου, κ. Jovan Krkobabic, καθώς επίσης της Υπουργού Οικονομικών, κας Diana Dragutinovic και του Προέδρου του Συμβουλίου Διοικητών (Governor Council) της εν λόγω Τράπεζας, κ. Bosko Zivkovic.

Την ίδια ως άνω ημερομηνία, τα μέλη της προαναφερθείσας Αποστολής συναντήθηκαν αργότερα με σερβικό κυβερνητικό επιτελείο, επικεφαλής του οποίου ήσαν ο Μέρωθυπουργός κ. Mirko Cvetkovic, και η κα Dragutinovic.

Σύμφωνα με οικονομικούς και δημοσιογραφικούς εδώ παράγοντες:

Στο πλαίσιο της τελευταίας πιο πάνω συνάντησης ο κ. Jaeger τόνισε ότι, κατά την άποψη του Δ.Ν.Τ., η εφαρμοσθείσα το τελευταίο διάστημα σερβική δημοσιονομική πολιτική, είναι συγκροτημένη και υπεύθυνη.

Έχει ήδη ολοκληρωθεί το κείμενο των σχεδίου νόμου για τη δημοσιονομική υπεύθυνότητα, στις λεπτομέρειες του οποίου θα επικεντρωθούν οι προαναφερθείσες συνεννοήσεις, η δε σερβική κυβέρνηση παρέστη ήδη διαβεβαιώσεις στο επιτελείο του Δ.Ν.Τ., ότι θα το προωθήσει στο κοινοβούλιο, το αργότερο μέχρι 15-9-10.

Το ανωτέρω σχέδιο νόμου βασικά καθορίζει την μέχρι το 2015, ετήσια μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κατά 0,75%, οπότε τούτο αναμένεται να διαμορφωθεί σε 1%, έναντι 4,8% που ανέρχεται σήμερα.

(Διευκρινίζεται ότι:

Το πιο πάνω σχέδιο νόμου που συνιάχθηκε κάτόπιν εισηγήσεων του Δ.Ν.Τ., μεταξύ άλλων, καθορίζει και το ανώτατο όριο δημόσιων δαπανών και δημόσιου χρέους, το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 45% του Α.Ε.Π. Επίσης ορίζει ότι, το ποσοστό των συντάξεων και μισθών του δημόσιου τομέα επί του Α.Ε.Π. θα πρέπει να διαμορφωθεί σε 10% και 8% αντίστοιχα.

Οι εν λόγω συνεννοήσεις θα αφορούν και στις κατά το 2010 και 2011, σερβικές μακροοικονομικές, δημοσιονομικές και νομισματικές εξελίξεις καθώς και στην μέχρι σήμερα ανταπόκριση της Σερβίας σε προταθείσες από το Δ.Ν.Τ., δημοσιονομικές δεσμεύσεις).

Ο κ. Dinkic και η κα Dragutinovic συνεχίζουν να έχουν διαφορετική άποψη στο θέμα του χρονοδιαγράμματος ξεπαγώματος των μισθών και συντάξεων στο δημόσιο τομέα, ο πρώτος εισηγούμενος την πραγματοποίηση τούτου τον επόμενο Οκτώβριο, προς το σκοπό στήριξης του δυναμισμού της εγχώριας αγοράς, η δε δεύτερη τασσόμενη με τις σχετικές εισηγήσεις του Δ.Ν.Τ., βάσει των οποίων, μία εν λόγω ενέργεια θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μετά τον Απρίλιο 2011, εφόσον βέβαια συντρέχουν ορισμένες ευνοϊκές προϋποθέσεις, όπως π.χ. ικανοποίητοι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης, χαμηλό ποσοστό ανεργίας και πληθωρισμού, δημοσιονομική σταθερότητα κλπ. (Σημειωτέο, με την εν λόγω θέση της κας Dragutinovic τάσσεται και ο ανωτέρω Διοικητής, κ. Soskic).

Αυτή την περίοδο βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας, ένα νομοσχέδιο για την τροποποίηση του ισχύοντος νόμου που αφορά στις συντάξεις και στην ασφάλεια αναπτηρίας, θέμα σε σχέση με οποίο οι σερβικές εργατικές ενώσεις έχουν ήδη ανακοινώσει κινητοποίησεις σε όλη τη χώρα, κατά τον επόμενο μήνα Σεπτέμβριο.

Οι πιο πάνω ενώσεις βασικά αντιδρούν στη μεθοδευδμενή αύξηση του κατάτατου, τόσο γενικά ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, όσο και χρόνου υπηρεσίας, που απαιτείται για τη συνταξιοδότηση των γυναικών.

Η Σερβία έχει ανάγκη το βάσει του προαναφερθέντος Διακανονισμού, χορηγούμενο σε τούτη τη μηματικά, δάνειο ύψους € 2,9 δις, για να ενισχύσει τα συναλλαγματικά της αποθέματα, που σήμερα ανέρχονται σε € 9,5 δις, ώστε να είναι σε θέση να παρεμβαίνει βελτιωτικά σε σχέση με την, κατά το τελευταίο διάστημα, καθοδικά διαμορφούμενη συναλλαγματική ισοτιμία του Δηναρίου.

(Σημειωτέο, βάσει πρόσφατων κυβερνητικών ανακοινώσεων, μέχρι το τέλος του περασμένου Ιούλιου, οι τέσσερεις ως άνω εκταμεύσεις του Δ.Ν.Τ. προς τη Σερβία, ανερχόντουσαν σε περίπου € 1,47 δις).

Υπενθυμίζεται ότι, ο επικεφαλής του εδρεύοντος στο Βελιγράδι, Γραφείου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, οικονομολόγος κ. Bogdan Lissovolik, τόνισε πρόσφατα την πεποίθηση των ειδημόνων του συγκεκριμένου Ταμείου, σχετικά με την αντιπαραγωγικότητα ενός ξεπαγδυμάτος των ανωτέρω μισθών και συντάξεων, πριν τον Απρίλιο του 2011 οπότε λήγει ο ανωτέρω Διακανονισμός, καθόδου:

α. Μία ως άνω ενέργεια θα καθιστούσε εντελώς δύσκολη, αν όχι αδύνατη, την εδώ εφαρμογή των βασικών μεταρρυθμίσεων σε θέματα συντάξεων και δημοσιονομικής υπευθυνότητας, οι οποίες συμφωνήθηκαν από τη σερβική κυβέρνηση και τους εκπροσώπους του Δ.Ν.Τ., στο πλαίσιο σχετικών μακροχρόνιων και κοπιαστικών διαπραγματεύσεων.

β. Υφίσταται μηδενικό περιθώριο καθορισμού ενός ευρύτερου εδώ δημοσιονομικού ελλείμματος, αναφορικά με τα έτη 2010 και 2011, προς το σκοπό κάλυψης δαπανών για χορήγηση ψηλότερων, σε σχέση με ό,τι συμφωνήθηκε, μισθών και συντάξεων, δεδομένου ότι, δεν αναμένονται κατά τα εν λόγω έτη ανξημένα φορολογικά έσοδα.

Όπως μας επιβεβαίωσαν αρμόδιοι της Εθνικής (Κεντρικής) Τράπεζας της Σερβίας (“NBS”), κατά τό πρώτο εξάμηνο του 2010, οι Τράπεζες που δραστηριοποιούνται εδώ παρουσίασαν κέρδη ύψους 15,4 δις Δηναρίων, ήτοι κατά 76% περισσότερα από τα κέρδη που είχαν παρουσιάσει, κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Από τη σύγκριση αυτή, προκύπτει ότι ο τραπεζικός τομέας της Σερβίας, εν γένει, φαίνεται να έχει ξεπεράσει την κρίση, παρόλο βέβαια που δεν έχει φτάσει ακόμα στα επίπεδα κερδών του 2008.

Πιο συγκεκριμένα, από τις τριάντα τέσσερις (34) Τράπεζες που δραστηριοποιούνται στη Σερβία, δώδεκα (12) παρουσίασαν συνολική ζημία 2,3 δις Δηναρίων, ενώ είκοσι δύο (22) παρουσίασαν συνολικά κέρδη 17,7 δις Δηναρίων. Την ίδια περίοδο του 2009, δεκατρείς (13) Τράπεζες είχαν παρουσιάσει συνολική ζημία 7 δις Δηναρίων και είκοσι μία (21) είχαν παρουσιάσει συνολικά κέρδη 15,7 δις Δηναρίων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, έξι (6) Τράπεζες (οι ιταλικής ιδιοκτησίας “Banca Intesa” και “UniCredit Bank”, οι σερβικής ιδιοκτησίας “AIK Banka” και “Komercijalna Banka”, η αυστριακής ιδιοκτησίας “Raiffeisen Bank” και η ελληνικής ιδιοκτησίας “EFG Eurobank”) παρουσίασαν κέρδη άνω του 1 δις Δηναρίων έκαστη.

Αντίστοιχα, οι έξι (6) Τράπεζες που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη ζημία είναι η γαλλικής ιδιοκτησίας “Credit Agricole”, η συγγρικής ιδιοκτησίας “OTP Bank”, η κυπριακής ιδιοκτησίας “Marfin Bank”, η σερβικής ιδιοκτησίας “Srpska Banka” και οι ελληνικής ιδιοκτησίας “Alpha Bank” και “Vojvodjanska Banka”.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω αρμόδιους, οι δραστηριοποιούμενες στη Σερβία, ελληνικής ιδιοκτησίας Τράπεζες, παρά τις σοβαρές δυσκολίες που προκύπτουν για το σύνολο των συναφούς τομέα εξαιτίας της παρούσας οικονομικής κρίσης, διακρίνονται από υγιή επαγγελματική ευελιξία, σωστό επιχειρηματικό αισθητήριο και σταθερή αναπτυξιακή πορεία, δίνοντας πολύ συχνά παράδειγμα δυναμικής προσαρμοστικότητας σε μάλλον αντίξοες δημοσιονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες.

Οικονομική συνεργασία της Σερβίας με τρίτες χώρες – Τηλεπικονωνίες – Μεταφορές – Έργα Υποδομής Μεταφορών - Ενέργεια

Σύμφωνα με εδώ ανεπίσημες κυβερνητικές ανακοινώσεις:

Ο ορισθείς από τη σερβική κυβέρνηση, πάροχος συμβουλευτικών υπηρεσιών, κατά τα στάδια προετοιμασίας και εκτέλεσης της διαδικασίας του μεθοδευόμενου διεθνούς διαγωνισμού πώλησης σε ένα στρατηγικό εταίρο/επενδυτή, μέρους των στην ιδιοκτησία του σερβικού

κράτους, μετοχών της σερβικής ανώνυμης εταιρείας (joint stock company) σταθερής τηλεφωνίας "Telekom Srbija" (κατέχει το 80% του συνολικού μετοχικού πακέτου), σύστησε στη συγκεκριμένη κυβέρνηση όπως διαθέσει για εν λόγω πώληση, ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του σχέτικου συνολικού πακέτου, και όχι μόνο 40%, όπως αρχικά είχε τούτη προγραμματίσει.

Κατά πληροφορίες μας:

Η πιο πάνω επικείμενη πώληση, έχει μέχρι στιγμής κινήσει το ενδιαφέρον των εταιρειών παροχής υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας: αιγυπτιακής "Orascom Telecom", αυστριακής "Telekom Austria", γερμανικής "Deutsche Telekom", (που φημολογείται ότι προσφέρει περίπου € 800 εκατ.), γαλλικής "Telecom", σουηδικής "TeliaSonera", τουρκικής "Turk Telekom", κρατικής κινεζικής "China Telecommunications Corporation – China Telecom", ισπανικής "Telephonie" και έχουσας έδρα τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα "Etisalat".

Υπενθυμίζεται ότι:

α) Ως άνω πάροχος έχει οριστεί μία κοινοπραξία, επικεφαλής της οποίας είναι η έχουσα έδρα το Λονδίνο, εταιρεία αμερικανικών συμφερόντων "Citigroup Global Markets Ltd", η οποία ήταν άλλωστε η μόνη που εκδήλωσε σχετικό ενδιαφέρον, στο πλαίσιο του προκηρυχθέντος εδώ, συναφούς διεθνούς διαγωνισμού.

Ο πιο πάνω πάροχος:

- Αναμένεται μέχρι το τέλος του τρέχοντος μήνα να έχει ολοκληρώσει μία σχετική οριστική μελέτη.

Σημειωτέο, με βάση τα πορίσματα της πιο πάνω μελέτης, οι αρμόδιες σερβικές Υπηρεσίες θα αποφασίσουν για το πόσοστό του ανωτέρω μετοχικού πακέτου που θα διάτεθεί τελικά προς πώληση, οπότε και θα δημοσιείσουν πρόστιληση εκδήλωσης σχετικού ενδιαφέροντος, ώστε μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του προαναφερθέντος διεθνούς διαγωνισμού.

- Έχει ήδη αρχίσει την αποτίμηση της καθαρής αξίας του ενεργητικού της "Telekom Srbija", βάσει δε σχετικών προκαταρκτικών υπολογισμών, η εν λόγω καθαρή σήμερα αξία προσδιορίζεται σε περίπου € 3,2 δις.

β) Ο ως άνω στρατηγικός εταίρος/επενδυτής θα πρέπει να υποχρεωθεί όπως, μέσα στα επόμενα 10 έτη, επενδύσει στη συγκεκριμένη εταιρεία τουλάχιστον € 2 – € 2,5 δις, ώστε να διασφαλιστεί, τόσο η περαιτέρω ανάπτυξη του εγχώριου τομέα των τηλεπικοινωνιών (μεταξύ άλλων δημιουργία ενός ευρείας κλίμακας διαδικτύου), όσο και η ανάκαμψη της σερβικής οικονομίας, μέσω της εδώ προσέλκυσης σημαντικών ξένων κεφαλαίων για τη διενέργεια συμπληρωμάτικών και επακόλουθων συναφών επενδύσεων.

Σύμφωνα με δήλωση του Σέρβου Υπουργού Υποδομών κ. Milutin Mrkonic:

Ένα τριμερές σιδηροδρομικό κοινοπρακτικό σχήμα, μεταξύ Σερβίας, Κροατίας και Σλοβενίας, πρόκειται να συσταθεί στις 9-9-10. Συγκεκριμένα, θα προηγηθεί σχετική σύσκεψη προετοιμασίας, στις 8-9-10, στο Βελιγράδι, στο πλαίσιο της οποίας θα ρυθμιστούν όλες οι συναφείς λεπτομέρειες, τη δε επόμενη ημέρα το εν λόγω σχήμα θα τεθεί σε λειτουργία.

Οι κρατικές σιδηροδρομικές εταιρείες του Μαυροβούνιου και της Π.Γ.Δ.Μ. εκδήλωσαν ήδη ενδιαφέρον συμμετοχής στο πιο πάνω εγχείρημα, οπότε τούτες θα καταστούν μάλλον σχετικοί συνεργάτες παρά μέτοχοι, καθόσον ο Σιδηροδρομικός Πανευρωπαϊκός Διάδρομος 10 δεν διέρχεται από τις εν λόγω χώρες.

Υπενθυμίζεται ότι:

- Οι αρμόδιοι για μεταφορές Υπουργοί, Σερβίας κ. Milutin Mrkonjic, Σλοβενίας κ. Patrik Vlasic και Κροατίας κ. Bozidar Kalmeta, συμφώνησαν στις 26-7-10, στο Brdo της Σλοβενίας, σχετικά με τη δρομολόγηση συνεργασίας μεταξύ των σιδηροδρομικών εταιρειών των χωρών τους.

- Συνέχεια της πιο πάνω συμφωνίας, υπεγράφη στις 30-7-10, στο Βελιγράδι, από τους κ.κ. Mrkonjic και Vlacic και από τον Κροάτη Υφυπουργό Μεταφορών & Υποδομών, κ. Danijel Mileta, σχετική ως άνω Λήγωση, η ισχύς της οποίας θα αρχίσει από 1-9-10, που προβλέπει τη δημιουργία ενός τριμερούς κοινοπρακτικού σχήματος, αποσκοπούντος στη επιτάχυνση των μεταφορών, κατά μήκος του σιδηροδρομικού Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου 10.

- Σκοπός του ανωτέρω εγχειρήματος είναι η λήψη κατάλληλων μέτρων για τη βελτίωση της διεξαγωγής των σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων στον πιο πάνω Διάδρομο, ώστε τούτες να καταστούν ταχύτερες, καθώς επίσης περισσότερο κερδοφόρες.

- Αναλυτικότερα, θα τεθεί σαν βασικός στόχος η μείωση της διάρκειας της σιδηροδρομικής διαδρομής μεταξύ Ljubljana και Κωνσταντινούπολης, από περίπου 57 ώρες που είναι σήμερα, σε 35-40 ώρες, εξέλιξη που αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τις μέσω της εν λόγω διαδρομής, επιβατικές και εμπορευματικές ροές μεταξύ των συγκεκριμένων πόλεων και να αποφέρει σε κάθε μία από τις πιο πάνω χώρες, ένα ετήσιο κέρδος περίπου € 50 εκατ.

- Η μέσω του προαναφερθέντος σχήματος επιδιωκόμενη δυναμική συνεργασία, αναμένεται να εξουδετερώσει ορισμένες καταστάσεις, που δημιουργούν εμπόδια σε επίπεδο διακρατικής επιχειρηματικής δράσης της, όπως π.χ. χρονοβόρες διαδικασίες σε σημεία διέλευσης των συνόρων και αδικαιολόγητοι ή μη κανονικοί φυτούγειονομικοί και κτηνιατρικοί έλεγχοι.

- Οι πιο πάνω τρεις Υπουργοί πρόκειται, τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, να συναντηθούν στην Κωνσταντινούπολη, όπου θα προτείνουν στις σιδηροδρομικές εταιρείες της Τουρκίας και Βουλγαρίας, τη συμμετοχή τους στο συγκεκριμένο συνεργαστικό σχήμα.

- Με την ευκαιρία της ανωτέρω συμφωνίας, ο Υπουργός κ. Mrkonjic άνεφερε τότε τα εξής:

Οι διαδικασίες ελέγχου, στα σημεία διέλευσης συνόρων στη Σερβία, σύντομα θα καταστούν ταχύτερες και αποδοτικότερες.

Για την πραγμάτωση του ανωτέρω, έχουν ήδη εδώ συσταθεί αρμόδιες ελεγκτικές ως άνω ομάδες, οι οποίες θα χειρίζονται τα προαναφερθέντα σημεία.

Οι εν λόγω ομάδες αποτελούνται από εκπροσώπους των σερβικών Υπουργείων, “Εσωτερικών”, “Υποδομών”, “Οικονομικών” και “Γεωργίας-Δασών-Διαχείρισης Υδάτων”.

Τα κεντρικά Γραφεία τού προαναφερθέντος σχήματος θα βρίσκονται στη Ljubljana, Γενικός δε Διευθυντής τούτου θα οριστεί Σλοβένος, καθόσον το συγκεκριμένο κράτος είναι μέλος της Ε.Ε., ενώ στι διευθυντικές θέσεις αυτού θα καλυφθούν επίσης από Σέρβους και Κροάτες.

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος, οι συναφείς κρατικές εταιρείες των ανωτέρω τριών χωρών, εκτελούν όλες μαζί το 5% του συνόλου των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Περίπου 700 αμαξοστοιχίες κινούνται σήμερα επί του σιδηροδρομικού Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου 10, ακολουθώντας τη διαδρομή Ljubljana, Zagreb, Βελιγράδι, Dimitrovgrad, Κωνσταντινούπολη.

Οσον αφορά στο σιδηροδρομικό Πανευρωπαϊκό Διάδρομο 4 (Dresden/Nuremberg - Prague - Vienna - Bratislava - Győr - Budapest - Arad - Bucharest - Constanța/Craiova - Sofia - Θεσσαλονίκη/Plovdiv – Κωνσταντινούπολη), που περνά μέσω Ουγγαρίας και είναι αρκετά μακρύτερος σε σχέση με τον αντίστοιχο 10, σήμερα κινούνται επί τουτου περίπου 7.000 αμαξοστοιχίες, μεταφέροντας εμπορεύματα και επιβάτες.

Ο Υπουργός κ. Dinkic, επικεφαλής πολυμελούς σερβικής επιχειρηματικής αποστολής, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και αντίπροσώπους της κρατικής σιδηροδρομικής εταιρείας “PE Serbian Railways” (“Zeleznice Srbije”), του εθνικού αερομεταφορέα “Jat Airways”, της κρατικής εταιρείας ηλεκτρικής ενέργειας “Elektroprivreda Srbije - EPS” και της κρατικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών & ταχυδρομικών υπηρεσιών “PTT Srbije”, πραγματοποίησε στις 24-8-10, επίσκεψη εργασίας στο Βερολίνο.

Κατά τη διάρκεια της πιο πάνω επίσκεψης ο κ. Dinkic:

- Προέδρευσε συνεδρίασης του Γερμανό-Σερβικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου, σημειώτεο, την πρώτη εν λόγω συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε μετά από περίπου τέσσερα έτη, όπου τόνισε τον ρόλο της Γερμανίας σαν τον κυριότερο εμπορικό εταίρο της χώρας του, καθώς και τον τελευταία αυξανόμενο αριθμό Γερμανών επιχειρηματιών, που εκδηλώνονται ενδιαφέροντα να επενδύσουν στη Σερβία.

Σύμφωνα με τον ανωτέρω Υπουργό:

Πρόσφατα, 12 αξιόλογες γερμανικές εταιρείες ζεκίνησαν ήδη την επενδυτική τους δραστηριότητα στη Σερβία, ενώ 10 εππλέον εν λόγω εταιρείες βρίσκονται στο στάδιο διαπραγματεύσεων με τη σερβική κυβέρνηση, για συναφή δραστηριοποίησή τους, από τις οποίες 5 ανήκουν στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, που, σημειώτεο, διάνοιγει ιδιαίτερες προοπτικές σχετικής επιτυχούς διμερούς συνεργασίας.

Η γερμανική εταιρεία κατασκευής μερών αυτοκινήτου "Continental" πρότεινε στην εδρεύουσα στη Nis, σερβική εταιρεία επεξεργασίας ελαστικού "Vulcan", τη μεταξύ τους δημιουργία κοινοπραξίας, με σκοπό την πραγματοποίηση μίας επενδύστης εκ του μηδενός (greenfield investment), στον ανωτέρω τομέα.

Κατά την πρώτη φάση του πιο πάνω εγχειρήματος, προβλέπεται να δημιουργηθούν 250 θέσεις εργασίας, σε μεταγενέστερο δε χρόνο θα δοθεί η ευκαιρία απαισχόλησης περίπου 600 εππλέον ατόμων.

Η γερμανική εταιρεία ενέργειας "KfW", που ενδιαφέρεται για έργα υποδομής στη Σερβία, ανακοίνωσε την προγραμματίζόμενη σύνταξη από πλευράς της, ενός σχεδίου μελέτης σκοπιμότητας, ανάφορικά με την κατασκευή μονάδας υδροηλεκτρικής ενέργειας, σε ένα ευρισκόμενο στην Κεντρική Σερβία, σημείο του (διασχίζοντος την εν λόγω χώρα) ποταμού Velika Morava (παρέχονται σχετικές λεπτομέρειες στο τμήμα που αφορά στην ενέργεια).

Αναφορικά με το ενδεχόμενο αγοράς από την "Jat Airways" αεροσκαφών "Airbus", οι ήδη διενεργούμενες σχετικές συνεννοήσεις πρόκειται να ολοκληρωθούν μέσα στους αμέσως επόμενους μήνες, οπότε και θα καταστεί δυνατή η αναβάθμιση του στόλου του εν λόγω σερβικού αερομεταφορέα.

Η Γερμανία αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους σερβικούς εξαγωγικούς προορισμούς, ειδικά δε το πρώτο εξάμινο του τρέχοντος έτους, οι σχετικές σερβικές εξαγωγές σημείωσαν αύξηση περίπου 15%. Επισής, ο συνεχώς επιτεινόμενος δυναμισμός της γερμανικής οικονομίας, μέσω των συνακόλουθων και επακόλουθων τούτου, αυξημένων γερμανικών εισαγωγικών αναγκών, προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για την ανάκαμψη, στο άμεσο μέλλον, των εξαγωγικού προσανατολισμού σερβικών βιομηχανιών.

- Πραγματοποίησε συνάντηση με τον Γερμανό Υπουργό Οικονομικής Ανάπτυξης & Συνεργασίας, κ. Dirk Niebel, το Σύμβουλο Εξωτερικής Πολιτικής στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εξωτερικών, κ. Christoph Heusgen και τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών & Τεχνολογίας, κ. Bernd Pfaffenbach.

Κατά τον κ. Pfaffenbach:

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι, η Ευρωπαϊκή προοπτική της Σερβίας αποτελεί γεγονός αδιαμφισβήτητο, σε σχέση με οποίο δεν υφίσταται σήμερα για τη συγκεκριμένη χώρα, άλλη εναλλακτική λύση. Άλλωστε, η περαιτέρω οικονομική, κοινωνική και πολιτική ενσωμάτωσή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελούν τον μοναδικό παράγοντα εξασφάλισης για τούτη σταθερότητας και προόδου.

Προς το σκοπό προσέλκυσης στη Σερβία, σημαντικού επενδυτικού γερμανικού κεφαλαίου, ενδείκνυται η διαμόρφωση σε αυτή ενός σαφούς, σταθερού και αξιόπιστου θεσμικού πλαισίου, που θα διευκολύνει την γενικότερη επιχειρηματική και επενδυτική δραστηριοποίηση.

- Συναντήθηκε με τη διοίκηση της γερμανικής φαρμακοβιομηχανίας "Stada", που κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της εδρεύουσας στο Vrsac (Βορειοανατολική Σερβία, κοντά στα σύνορα με τη Ρουμανία) φαρμακευτικής εταιρείας "Stada-Hemo farm".

Ο πρόεδρος της "Stada" ενημέρωσε τον κ. Dinkic για την πρόθεσή τους να αυξήσουν το μέγεθος παραγωγής της πιο πάνω εταιρείας στη Σερβία, όπως επίσης να ξεκινήσουν στην εν λόγω χώρα την παρασκευή νέων φαρμάκων καθώς και να εκσυγχρονίσουν το ευρισκόμενο στο Vrsac, κέντρο εργαστηριακών ερευνών τους.

- Έδωσε διάλεξη στην έδρα της δεύτερης σε μέγεθος γερμανικής Τράπεζας "Commerzbank", ενώπιον κοινού αποτελούμενο κυρίως από τραπεζικούς και επιχειρηματικούς παράγοντες, η οποία εστιάστηκε στις εμπειρίες από τη διεθνή οικονομική κρίση, στις νέες συνιστώσες της σερβικής οικονομικής πολιτικής και στις ευκαιρίες που υφίστανται για την περαιτέρω προώθηση της οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών.

Όπως δήλωσε χαρακτηριστικά ο κ. Dinkic:

Οι γερμανικές επιχειρήσεις είναι καλοδεχούμενες να επεκτείνουν την επενδυτική τους παρουσία στη Σερβία, καθόσον σήμερα η χώρα του θεωρείται διεθνώς άκρως ανταγωνιστική, προσφέροντας μεγάλες προοπτικές δραστηριοποίησης, ειδικά στους τομείς γεωργίας, τροφίμων, ενέργειας (και εξοικονόμησης τούτης), τηλεπικοινωνιών, τεχνολογίας των πληροφοριών, οικοδομών, μεταφορών (σιδηροδρομική υποδομή, σιδηροδρομικός Παγευρωπαϊκός Διάδρομος 10, αεροπορικές μεταφορές κλπ) και μερών οχημάτων, τα οποία σημειώθει, παρουσιάζουν σοβαρές δυνατότητες ανάπτυξης κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού εμπορικών συμφωνιών της Σερβίας με διάφορες χώρες όπως π.χ. η Ρωσία και η Τουρκία.

Στη Σερβία δεν υπάρχουν πλέον διοικητικοί περιορισμοί για τους επενδυτές, που να μην είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν μέσω ενδεικοδομητικού διαλόγου.

Στο πλαίσιο της πιο πάνω συνέδριασης:

Μεταξύ άλλων, συζητήθηκε η δυνατότητα κατάρτισης κοινών προγραμμάτων, στους τομείς ενέργειας και σιδηροδρομικών/αεροπορικών μεταφορών, συγκεκριμένα, αναφέρθηκε ο εκσυγχρονισμός της σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Pančevo (στην επαρχία Vojvodina, 15 χλμ βορειοανατολικά του Βελιγραδίου) και συνόρων με τη Ρουμανία.

Η γερμανική πλευρά πρότεινε ειδικότερα συνεργασία, τόσο στον τομέα ενέργειακής επάρκειας όσο και στο πλαίσιο της στρατηγικής για την περιοχή του Λούναβη, καθώς και σε σχέση με την μελλοντική Κοινότητα Μεταφορών Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης.

Σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού Επιμελητήριου Σερβίας:

Η Γερμανία αποτελεί για τη Σερβία τον σημαντικότερο εμπορικό εταίρο, η δε αξία του σχετικού όγκου εμπορίου κατά το 2009, διαμορφώθηκε σε περίπου € 2 δις (σερβικές εξαγωγές € 624,3 εκατ., σερβικές εισαγωγές € 1,4 δις).

Στη Σερβία ενεργοποιούνται σήμερα περισσότερες από 250 γερμανικές επιχειρήσεις και συναφή Γραφεία εκπροσώπησης, ιυρίως εξαγωγικού προσανατολισμού, που συντελούν στη διάδοση ευρωπαϊκών προτύπων, ειδικά στους τομείς περιβάλλοντος, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αειφόρου ανάπτυξης.

Η σύνολική αξία των από το 2000 μέχρι σήμερα, ιδιωτικών γερμανικών εδώ επενδύσεων ανέρχεται σε περίπου € 1,3 δις (απασχολούνται περίπου 20.000 άτομα), ποσό που περιλαμβάνει και επενδύσεις γερμανικών εταιρειών μέσω θυγατρικών τους στην Αυστρία και που καθιστά τη Γερμανία τον τέταρτο κατά σειρά σπουδαιότητας επενδυτή, με πρώτο την Αυστρία, ακολουθούμενη από την Ελλάδα και τη Νορβηγία.

Μεγαλύτεροι στη Σερβία Γερμανοί επένδυτές είναι, η εδρεύουσα στο Vrsac (Βορειοανατολική Σερβία), φαρμακευτική εταιρεία "Stada-Hemofarm" (απασχολεί περίπου 3.500 υπαλλήλους), η εδρεύουσα στο Zemjanin (στην επαρχία Vojvodina), εταιρεία ειδών εξοπλισμού οχημάτων "Draxlmayer" (1.350 υπαλλήλους), η εδρεύουσα στο Βελιγράδι, εταιρεία βιομηχανικών & ιατρικών αερίων "Messer Tehnogas a.d. Beograd" (θυγατρική της "Messer Group GmbH"), η εδρεύουσα στο Βελιγράδι και διαθέτουσα δύο εργοστάσια στο Krusevac (Κεντρική Σερβία) και ένα εργοστάσιο στην Indija (επαρχία Vojvodina), εταιρεία απορρυπαντικών και καθαριστικών ειδών "Henkel Serbia", η αλυσίδα Σούπερ Μάρκετ "Metro Cash & Carry", η εδρεύουσα στο Prokuplje (Νότια Σερβία) εταιρεία ινών & καλωδίων "Leoni AG" και η εδρεύουσα στο Kraljevo (Κεντρική Σερβία) εταιρεία ηλεκτρικών μηχανημάτων "REM Serbia".

Σημειωτέο, η γερμανική εταιρεία “Stada” αγόρασε το 2006 το 100% του μετοχικού πακέτου της σερβικής κρατικής φαρμακοβιομηχανίας “Hemofarm”, έναντι € 493,9 εκατ., έκτοτε δε αποτελεί τον μεγαλύτερο εδώ Γερμανό επενδυτή, έχοντας διαθέσει συνολικά μέχρι σήμερα στη Σερβία, κεφάλαια ύψους περίπου € 650 εκατ.

Οπως ανακοίνωσε ο Γενικός Διευθυντής του εθνικού σερβικού αερομεταφορέα “Jat Airways”, κ. Srdjan Radovanovic, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας σερβικής επίσκεψης, στις 23-8-10, στο Βερολίνο, συνεχίστηκαν οι συνεννοήσεις της εταιρείας του με την ευρωπαϊκή εταιρεία κατασκευής αεροσκαφών “Airbus”, σχετικά με την μεταβολή των όρων του υπογραφέντος το 1998, μεταξύ τους συμβολαίου.

Υπενθυμίζεται ότι:

Οι εν λόγω συνεννοήσεις απόσκοπούν στη μείωση του αριθμού των αεροσκαφών, τύπου A319, που προβλέπονται στο ανωτέρω συμβόλαιο, από 8 σε 4, ώστε να επέλθει μείωση του συναφούς για τους Σέρβους κόστους, από \$ 580 εκατ. σε περίπου \$ 150 εκατ.

Σημειωτέο, από το ανωτέρω τελευταίο ποσό, θα πρέπει να αφαιρεθεί σχετική προκαταβολή, ύψους \$ 23,5 εκατ., που έχει ήδη καταβληθεί από τους Σέρβους, οι οποίοι όπως φημολογείται, επιδιώκουν τον καθορισμό μίας δεκαετούς περιόδου σταδιακής εξόφλησης του συνολικού ως άνω κόστους.

Στην περίπτωση που ενοδωθούν οι πιο πάνω συνεννοήσεις και συγκατατεθούν ορισμένοι ευρωπαϊκοί αερομεταφορείς, στο να μετακινηθούν προς τα πίσω, στη λίστα χρονολογικής προτεραιότητας της “Airbus”, αναφορικά με παραδόσεις παραγγελθέντων στη συγκεκριμένη εταιρεία, αεροσκαφών, τότε θα καταστεί δυνατή η απόκτηση από την “Jat Airways” 4 καινούργιων αεροσκαφών “Airbus”, περί τα μέσα του 2011.

Προς το σκοπό χρηματοδότησης της πιο πάνω αγοράς, ο ανωτέρω σερβικός αερομεταφορέας σκοπεύει να προβεί σε λήγη δανείων από εμπορικές Τράπεζες στη Σερβία και το εξωτερικό.

Η σερβική πλευρά βρίσκεται σε συνεννοήσεις με την προαναφερθείσα κατασκευάστρια εταιρεία, με σκοπό η τελευταία να αναλάβει, όπως και να χρηματοδοτήσει την εκπαίδευση τεχνικών της σερβικής κρατικής εταιρείας συντήρησης και επισκευής αεροσκαφών, “Jat Technika”, καθώς επίσης να παράσχει άδεια για διένεργεια στις εγκαταστάσεις τούτης, συναφών τεχνικών εργασιών, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα πλήρους συντήρησης/επισκευής αεροσκαφών “Airbus”, στη Σερβία.

Όπως ανακοινώθηκε τον περασμένο Ιούλιο από το σερβικό Υπουργείο Υποδομών:

Στο πλαίσιο συνεχών συνεννοήσεών τους με εκπροσώπους του τουρκικού κρατικού αερομεταφορέα “Turkish Airlines”, η συγκεκριμένη εταιρεία συνεχίζει μέχρι στιγμής να εμφανίζεται σαν ο σοβαρότερος υποψήφιος αγοραστής του εθνικού σερβικού αερομεταφορέα.

Η σερβική κυβέρνηση σκοπεύει να δημοσιεύσει σύντομα, πρόσκληση υποβολής προσφορών, για την παροχή υπηρεσιών συμβούλου, σχετικά με τη σύσταση μίας εταιρείας, η οποία θα αντικαταστήσει την “Jat Airways”, ανάλαμβάνοντας το σύνολο των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων.

Η πιο πάνω επίσης κυβέρνηση θα προβεί σε αύξηση του σχετικού ως άνω εταιρικού κεφαλαίου, καθώς και στις απαραίτητες ενέργειες, ενδεχομένως μέσα στην Άνοιξη του 2011, για την εξεύρεση ενός αξιόπιστου στρατηγικού εταίρου/επενδυτή.

Στις 24-8-10, ο Γενικός Διευθυντής της “Jat Airways”, κ. Srdjan Radovanovic, ανήγγειλε την απόφαση της εταιρείας του και της αεροπορικής εταιρείας του Μαυροβουνίου “Montenegro Airlines”, να ενώσουν δυνάμεις από 31-10-10, ώστε να καταστεί δυνατό, η από πλευράς τους προσφορά μεγαλύτερου αριθμού προορισμών, σε συνδυασμό με χαμηλότερους ναύλους.

Σύμφωνα με δήλωση του αποχωρούντος Τούρκου Πρέσβυ στο Βελιγράδι, κ. Ahmet Suha Umar:

- Η "Turkish Airlines" και η "Jai Airways" έχουν σχεδόν ολοκληρώσει το κείμενο μίας σύμβασης συνεργασίας (partnership agreement), που προτίθενται να υπογράψουν σύντομα.

Σε συνάντησή του για το πιο πάνω θέμα, με το Σέρβο Υπουργό Υποδομών, κ. Milutin Mrkonic, ζήτησε από τη σερβική πλευρά όπως επιδείξει κατανόηση και υπομονή καθόσον, η λήψη αποφάσεων στην Τουρκία ειδικά για κρίσιμα θέματα, έχει επί του παρόντος αναβληθεί, και τούτο ενόψει του δημοψηφίσματος, που θα διενεργηθεί εκεί, στα μέσα του επόμενου Σεπτέμβρη και θα αφορά σε βασικές θεσμικές αλλαγές.

- Η τουρκική κατασκευαστική εταιρεία "Kolin Insaat", κατά πάσα πιθανότητα μέσα στους προσεχείς μήνες θα κάνει έναρξη των εργασιών κατασκευής του αυτοκινητόδρομου, μεταξύ Βελιγραδίου και συνόρων με Μαυροβούνιο.

Όπως έχουμε ήδη γνωρίσει, βάσει δηλώσεων τον περασμένο Ιούλιο, της εδώ Υπουργού, αρμόδιας για το Εθνικό Πρόγραμμα Επενδύσεων ("NIP"), κας Verica Kalanovic:

- Αναφορικά με την κατασκευή του μήκους 65 χλμ, εναπομείναντος τμήματος μεταξύ "Βελιγραδίου και Ljig" (Κεντρική Σερβία), του μελλοντικού αυτοκινητόδρομου, που θα ξεκινάει από το Βελιγράδι και θα φθάνει μέχρι τα σύνορα με το Μαυροβούνιο, είναι σχεδόν βέβαιο ότι, ανάδοχος τούτου θα είναι η τουρκική κατασκευαστική εταιρεία "Kolin Insaat".

- Η ανωτέρω εταιρεία έχει ήδη μεσολαβήσει σε διάφορες Γράμπες, ώστε να χορηγηθεί στη σερβική πλευρά δάνειο ελάχιστης διάρκειας 12 ετών, με ετησιο επιτόκιο 3%, για τη μερική κάλυψη του κόστους του πιο πάνω εγχειρήματος, καθόσον, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, η "Kolin Insaat" δεσμεύτηκε να εξασφαλίσει το 85% της σχετικής χρηματοδότησης, ενώ το υπόλοιπο 15% θα προέλθει από το προαναφερθέν εθνικό επενδυτικό πρόγραμμα.

- Η σερβική συνεισφορά, τόσο σε παροχή ως άνω υλικοτεχνικής υποστήριξης (logistics) όσο και σε προμήθεια συναφών δομικών υλικών, έχει συμφωνηθεί σε τουλάχιστον 45% των σχετικών αναγκών του συγκεκριμένου έργου.

- Η κατασκευή ενός ως άνω τμήματος, μήκους 12,5 χλμ, μεταξύ "Ub και Lajkovac" (Δυτικοκεντρική Σερβία), έχει ήδη αναληφθεί από μία σερβική κοινοπραξία.

- Μέχρι το τέλος Αυγούστου 2010, αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ο τεχνικός σχεδιασμός της κατάσκευής των ανωτέρω 65 χλμ., οπότε θα καταστεί δυνατό για τη σερβική κυβέρνηση και την εταιρεία "Kolin Insaat", όπως υπολογίσουν το ακριβές συναφές κόστος.

- Οι τόπικικές τεχνικές εταιρείες "Makyol" και "Yuksel" έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την ανάληψη της κατάσκευής των τμημάτων, μεταξύ "Ljig και Preljina" (Κεντρική Σερβία) και μεταξύ "Preljina και Pozega" (Δυτική Σερβία), υπό τους ίδιους με την "Kolin Insaat", ως άνω δρους.

- Η περάτωση της κατασκευής όλου του αυτοκινητόδρομου μεταξύ "Βελιγραδίου και Pozega", τοποθετείται μέσα στα επόμενα τρία έτη, στο πλαίσιο υλοποίησης ενός συναφούς επενδυτικού πρόγραμματος, αξίας € 700 εκατ. - € 800 εκατ.

- Η "Kolin Insaat" έχει επίσης εκφράσει ενδιαφέρον για τη συμμετοχή της στην κατασκευή του τμήματος μεταξύ "Pozega και Boljare" (Νοτιοανατολική Σερβία), υπολογιζόμενον κόστους € 800 εκατ. - € 900 εκατ., επιπλέον συναφούς Φ.Π.Α.

- Η ανάληψη της κατασκευής του πιο πάνω τμήματος μεταξύ "Pozega και Boljare", έχει κινήσει το ενδιαφέρον και κινέζικων τεχνικών εταιρειών, οι οποίες ενδιαφέρονται επίσης για την κατασκευή ενός τμήματος του παρακαμπτήριου του Βελιγραδίου, που ξεκινά από το Bubanj Potok (προάστιο του Βελιγραδίου), με κατεύθυνση το Pančevo (επαρχία Vojvodina, 15 χλμ Βορειοανατολικά του Βελιγραδίου), όπου περιλαμβάνεται και η κατασκευή μίας γέφυρας στο Δούναβη, κοντά στο προάστιο του Βελιγραδίου Vinca.

- Η Σερβία και η Τουρκία υπέγραψαν δύο Μνημόνια Κατανόησης, αναφορικά με την κατασκευή στο σερβικό έδαφος, τμημάτων του υπό υλοποίηση αυτοκινητόδρομου, που θα συνδέει το Βελιγράδι, με το λιμένα Bar του Μαυροβουνίου (άποκαλούμενου και "Διάδρομος 11").

Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη διάρκεια επίσημης εδώ επίσκεψης, του περασμένο Ιούλιο, του Τούρκου Πρωθυπουργού, κ. Recep Tayyip Erdogan, η ανωτέρω Υπουργός, κα Verica Kalanovic και ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, κ. Ahmet Davutoglu, υπέγραψαν δύο Μνημόνια Κατανόησης για την κατασκευή ισάριθμων εκτεταμένων τμημάτων του προαναφερθέντος αυτοκινητόδρομου.

Συγκεκριμένα, τα ως άνω Μνημόνια Κατανόησης αφορούν στην κατασκευή των τμημάτων, μεταξύ των πόλεων της Κεντρικής Σερβίας, Ljig - Cacak και Cacak - Pozega.

Σύμφωνα με ανακοίνωση του πιο πάνω αρμόδιου για το "NIP", Υπουργείου, τα εν λόγω Μνημόνια θα επιτρέψουν σε τουρκικές κατασκευαστικές εταιρείες, όπως π.χ. η "Kolin Insaat", που έχουν ήδη εκδηλώσει ή που θα εκδηλώσουν στο μέλλον ενδιαφέρον για την κατασκευή είτε των ανωτέρω, είτε άλλων τμημάτων του εν λόγω αυτοκινητόδρομου, να μεσολαβήσουν με μεγαλύτερη ευκολία σε διάφορα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ώστε στη συνέχεια τούτα, ενδεχομένως να εγκρίνουν την παροχή στη Σερβία χαμηλότοκων δανείων, για την υλοποίηση των εν λόγω έργων.

Ειδικότερα, τα Μνημόνια καλούν τις τουρκικές εταιρείες να συνεργαστούν στενά με τις σερβικές Αρχές, με στόχο, τόσο την εξασφάλιση της ως άνω χρηματοδότησης, όσο και τη διαχείριση των συγκεκριμένων Έργων.

Εξάλλου, σύμφωνα με δηλώσεις του Σέρβου Υπουργού Έργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής, κου Rasim Ljajic, το συνολικό κόστος κατασκευής του μήκους 254 χλμ. τμήματος του προαναφερθέντος αυτοκινητόδρομου, που βρίσκεται μέσα στο σερβικό έδαφος, εκτιμάται σε περίπου € 2,1 δις.

Ειδικότερα, το μήκους 147 χλμ. τμήμα που θα συνδέει το Βελιγράδι με την πόλη Pozega, υπολογίζεται ότι θα κοστίσει συνολικά € 800 εκ., ενώ οι εργασίες κατασκευής του θα έχουν περατωθεί εντός της προσεχούς τριετίας.

Επίσης, το μήκους 107 χλμ. τμήμα που θα συνδέει την πόλη Pozega με τα σύνορα Σερβίας-Μαυροβουνίου εκτιμάται ότι, αν και μικρότερο, θα κοστίσει περί τα € 1,3 δις, κυρίως λόγω του έντονου ανάγλυφου της περιοχής απ' όπου τούτο θα διέρχεται και της συνεπαγόμενης ανάγκης κατασκευής δεκαέξι σπράγγων και γεφυρών.

Σημειωτέο, στις αρχές του περασμένου μηνός Ιουλίου, ένας όμιλος σερβικών εταιρειών, με επικεφαλής τη γνωστή κατασκευαστική εταιρεία "Preduzece Za Puteve Beograd", υπέγραψε συμβόλαιο με τη σερβική κυβέρνηση για τον εκσυγχρονισμό του πρώτου τμήματος του πιο πάνω αυτοκινητόδρομου, μεταξύ των κωμοπόλεων Ub και Lajkovac (περιοχή Kolubara, Δυτικό-Κεντρική Σερβία), μήκους 12,5 χλμ και κόστους Δημάρια 7,33 δις (περίπου € 65 εκατ.), ποσό που πρόκειται να εξευρεθεί μέσω αντίστοιχης δέσμευσης στον σερβικό κρατικό προϋπολογισμό.

Οι συναφείς εργασίες έχουν ήδη ξεκινήσει, αναμένεται δε η περάτωση τούτων μέσα στην πρόσεχη τριετία.

Πλην των ως άνω Μνημόνιων Συνεργασίας, υπεγράφη και μια Συμφωνία - Πλαίσιο, αναφορικά με την ανακατασκευή της εθνικής οδού M8, που συνδέει τις σερβικές πόλεις Novi Pazar και Aljinovici (Νότιο-Δυτική Σερβία, περιοχή Sandžak).

Την εν λόγω Συμφωνία συνυπέγραψαν η Υπουργός και Kalanovic και εκπρόσωποι τουρκικών κατασκευαστικών εταιρειών.

Το συγκεκριμένο έργο θα χρηματοδοτηθεί κατά 85% από δάνειο που θα χορηγήσει η τουρκική Traktez εξαγωγικών πιστώσεων, "Turk Eximbank", και κατά 15% μέσω της εγγραφής σχετικής πίστωσης στον κρατικό προϋπολογισμό της Σερβίας.

Βάσει της συγκεκριμένης Συμφωνίας-Πλαίσιο, σερβικές εταιρείες θα προμηθεύσουν το 45% τόσο των δομικών υλικών, όσο και των υπηρεσιών που θα απαιτηθούν για την ανακατασκευή της πιο πάνω εθνικής οδού.

Τέλος, σύμφωνα με δηλώσεις του Τούρκου Προέδρου, κου Recep Tayyip Erdogan, οι δύο πλευρές συζήτησαν επίσης για μελλοντική συνεργασία των κρατικών αεροπορικών εταιρειών των δύο χωρών, καθώς και για συνεργασία των Υπουργείων Αμύνης τούτων, με στόχο τη διενέργεια εμπορικών πτήσεων από και προς το στρατιωτικό αεροδρόμιο Ladjevci, που βρίσκεται κοντά στην πόλη Kraljevo (Κεντρική Σερβία).

Σύμφωνα με δηλώσεις του Γενικού Διευθυντή του Σερβικού Ινστιτούτου Μεταφορών (“CIP”), κ. Milutin Iginjatovic:

Μέσα στις αρχές του ερχόμενου Σεπτέμβρη αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μία μελέτη σκοπιμότητας, που θα αφορά στον μελετώμενο, ευρείας κλίμακας εκσυγχρονισμό σε τρεις φάσεις, της μήκους 455 χλμ., σιδηροδρομικής γραμμής Βελιγραδίου – λιμένα Bar στο Μαυροβούνιο, υπολογιζόμενου συνολικού κόστους περίπου € 340 εκατ.

Σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα προκαταρκτικά πορίσματα της πιο πάνω μελέτης, ο προαναφερθείς εκσυγχρονισμός θα συντελέσει στη διαμόρφωση της διάρκειας του ταξιδίου, μεταξύ Βελιγραδίου και Podgorica (πρωτεύοντας του Μαυροβουνίου), από 16-17 ώρες που είναι σήμερα, σε περίπου έξη ώρες, καθώς και στην αύξηση, τόσο του αριθμού των επιβατών σε 2 εκατ., έναντι 500.000 το 2009, όσο και της ποσότητας των μεταφερόμενων εμπορευμάτων σε 5 εκατ. τόνους, έναντι 2 εκατ τόνων το εν λόγω έτος.

Κατά τα τελευταία 35 έτη δεν πράγματοποιήθηκαν οιεσδήποτε σχετικές ως άνω εκσυγχρονιστικές παρεμβάσεις, ο δε υπολογισμός του ανωτέρω προβλεπόμενου κόστους εκσυγχρονισμού, διενεργήθηκε με βάση τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης γραμμής, καθόσον τούτη έχει 234 γέφυρες και 254 σήραγγες, κάτι που την καθιστά την πολυπλοκότερη της Ευρώπης.

Υπενθυμίζεται ότι:

-Βάσει ανακοίνωσης τον περασμένο Ιούλιο, του σερβικού Υπουργείου Υποδομών:

Μέσα στους προσεχείς 18 μήνες προβλέπεται να αρχίσουν οι εργασίες του προγραμματιζόμενου εκσυγχρονισμού της σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Βελιγραδίου και λιμένα Bar.

Για τη χρηματοδότηση του ανωτέρω έργου, το συνολικό κόστος του οποίου υπολογίζεται σε περίπου € 337 εκατ., η σερβική πλευρά θα διαθέσει περίπου € 198 εκατ., το δε Μαυροβούνιο τα υπόλοιπα € 139 εκατ.

Μία κόστους € 1 εκατ., σχετική ως άνω μελέτη οικονομικής και τεχνικής σκοπιμότητας, ήδη διενεργείται από την ιταλική εταιρεία εκτέλεσης εργασιών πολιτικού μηχανικού, “ITALFERR”, η οποία αποτελεί θυγατρική της ιταλικής κρατικής σιδηροδρομικής εταιρείας “FERROVIE DELLO STATO”.

Σε σχέση με την κάλυψη του πιο πάνω κόστους, θα διθεί δωρεά από την ιταλική κυβέρνηση, ύψους € 600.000, και τούτο σαν χειρονομία καλής θέλησης αυτής προς τη Σερβία και το Μαυροβούνιο, ενώ οι εν λόγω δύο χώρες θα καταβάλουν εξ’ ίδιων τα υπόλοιπα € 400.000.

Το μήκος της προαναφερόμενης σιδηροδρομικής γραμμής, στη μεν Σερβία είναι 301 χλμ., στο δε Μαυροβούνιο 175 χλμ., η δε επίτευξη επί τούτης αυξημένης ως δύνων ταχύτητας, θα συντελέσει στην μείωση κατά 4,5 ώρες του απαιτούμενου χρόνου, αναφορικά με τη διάνυση της απόστασης μεταξύ Βελιγραδίου και Podgorica.

Η περάτωση των ως άνω εργασιών τοποθετείται μέσα στο 2015, οπότε οι επί της συγκεκριμένης σιδηροτροχιάς διακινούμενοι συρμοί, θα έχουν δυνατότητα ανάπτυξης μέσης φρικίας ταχύτητας 65 χλμ., μέχρι δε το 2030 προβλέπεται σχετική δυνατότητα 100 χλμ.

Κατά πληροφορίες μάς:

Προς το σκοπό εξασφάλισης ως άνω χρηματοδότησης, η Σερβία και το Μαυροβούνιο θα επιδιώξουν σχετική δανειοδότησή τους από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (“EIB”) και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (“EBRD”), ενώ οι Ιταλοί θα καταβάλουν διακριτικές προσπάθειες για την παροχή σε τούτες σχετικών χρηματοδοτήσεων, στο πλαίσιο των κονδυλίων που τους χορηγούνται βάσει του “Οργάνου Προενταξιακής Βοήθειας - IPA” της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με ανακοίνωση του σερβικού Υπουργείου Ενέργειας & Μεταλλείων, η διοίκηση του κρατικού συγκροτήματος ανθρακωρυχείων "Rudarski Basen Kolubara" (Δυτική Σερβία), βρίσκεται αυτή την περίοδο σε συνεννοήσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αναπυγκρότησης & Ανάπτυξης ("E.B.R.D."), για τη λήψη από τούτη δανείου € 140 εκατ., εγγυημένου από τη σερβική κυβέρνηση, προς το σκοπό χρηματοδότησης διαφόρων βελτιωτικών, στο εν λόγω συγκρότημα, προγραμμάτων, τα οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν και την αγορά ενός καινούργιου εκσικαφέα, ενός καινούργιου μεταφορέα άνθρακα και ενός καινούργιου ανυψωτικού συστήματος "ESC" για το υπαίθριο λιγνίτωρυχείο "Polje C".

Όπως διευκρίνισε ο Γενικός Διευθυντής του ανωτέρω συγκροτήματος, κ. Nebojsa Četan:

Το προίόν του πιο πάνω δανείου θα χρησιμοποιηθεί επίσης για την προμήθεια καινούργιου εξοπλισμού αναφορικά με το υπαίθριο λιγνίτωρυχείο "Tampava Zapadno Polje", καθώς επίσης για τη χρηματοδότηση ενός προγράμματος ομογενοποίησης άνθρακα.

Αν και οι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιδεικνύουν σήμερα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για παροχή δανειοδοτήσεων σε ανθρακωρυχεία, εντούτοις, οι αναμφισβίτητες θετικές οικολογικές επιπτώσεις του πιο πάνω προγράμματος ομογενοποίησης, έχουν καταστήσει τη σχετική διαπραγματευτική θέση της εταιρείας του αρκετά ισχυρή.

Διευκρίνιζεται ότι:

Το ανθρακωρυχείο "Rudarski Basen Kolubara", που ανήκει στη σερβική κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας "Elektroprivreda Srbije - EPS", στις αρχές του τρέχοντος έτους έθεσε σε εφαρμογή ένα νέο εξορυκτικό σύστημα, κόστους περίπου € 77 εκατ., αποκαλούμενο "ESC", στο προαναφερθέν υπαίθριο λιγνίτωρυχείο "Tampava Zapadno Polje".

Το εν λόγω σύστημα, που έχει ικανότητα μετακίνησης περίπου 12 εκατ. κ.μ. χώματος ετήσια, αναμένεται να συντελέσει στην αύξηση της εξόρυξης άνθρακα, κατά 9 – 10 εκατ. κ.μ. ετήσια.

Η ανωτέρω επένδυση χρηματοδοτήθηκε μέσω δανείων, που χορηγήθηκαν από την "E.B.R.D." και από τη γερμανική Τράπεζα Ανάπτυξης "KfV".

Το συγκεκριμένο ανθρακωρυχείο όπου σημειωτέο, λαμβάνει χώρα το 70% της συνολικά στη Σερβία πραγματοποιούμενης εξόρυξης άνθρακα, τροφοδοτεί με λιγνίτη τις εδώ θερμικές ενέργειακές εγκαταστάσεις "TENT", "TEK" και "MORAVA", όπου πραγματοποιείται το περίπου 52%, της συνολικής εγχώριας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε σχέση με το ως άνω αναφερθέν από τον Υπουργό κ. Dinkic, ενδιαφέρον της γερμανικής εταιρείας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου "RWE AG", να κατασκευάσει μία υδροηλεκτρική μονάδα στον ποταμό Velika Morava (Κεντρική Σερβία), καθώς και να ολοκληρώσει μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, μία συναφή μελέτη σκοπιμότητας, υπενθυμίζεται ότι:

Στο πλαίσιο επίσκεψης του Σέρβου Προέδρου κ. Boris Tadic στη Γερμανία, υπεγράφη στις 16-11-09 στο Βερολίνο, μεταξύ της σερβικής κρατικής εταιρείας ηλεκτρικής ενέργειας "Elektroprivreda Srbije - EPS" και της "RWE AG", Μνημόνιο Κατανόησης για την από κοινού κατασκευή στη Σερβία τριών υδροηλεκτρικών μονάδων.

Οι εν λόγω υδροηλεκτρικές μονάδες θα είναι συνολικής ισχύος 3.000 MW, το δε συνολικό κόστος κατασκευής τους υπολογίζεται σε € 5 - € 6 δις.

Όπως έχει ήδη διεικρινίσει ο Γενικός Διευθυντής της ανωτέρω σερβικής εταιρείας κ. Dragomir Markovic, το προαναφερθέν Μνημόνιο αφορά στην υλοποίηση των εξής τριών έργων:

Κατασκευή της αναστρέψιμης (reversible) υδροηλεκτρικής μονάδας "Djerdap 3", στις όχθες του Δούναβη (Ανατολική Σερβία, στα σύνορα με τη Ρουμανία).

Αξιοποίηση του υδροηλεκτρικού δυναμικού του ποταμού Velika Morava (Κεντρική Σερβία).

Κατασκευή υδροηλεκτρικής μονάδας στον ποταμό Drina (στα σύνορα με τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη).

Σε επί του θέματος δηλώσεις της τον περασμένο Δεκέμβριο, η εκπρόσωπος της πιο πάνω γερμανικής εταιρείας κα Annett Urbabaczka είχε αναφέρει ότι, επίκειτο η έναρξη διεξαγωγής μίας ως άνω μελέτης σκοπιμότητας, τα πορίσματα της οποίας θα καιθόριζαν συναφείς κατασκευαστικές προτεραιότητες, βάσει των οποίων θα προσδιοριζόντουσαν σχετικά τεχνικά και χρηματοδοτικά χρονοδιαγράμματα.

Βάσει Γερμανών οικονομικών αναλυτών, η "RWE AG", που αποτελεί τη δεύτερη σε μέγεθος γερμανική ενεργειακή βιομηχανία, επέλεξε να προσανατολίσαι την επιχειρηματική της δραστηριοποίηση στις χώρες της πρώην Ανατολικής Ευρώπης, μετά την από πλευράς της εξαγορά στις αρχές Οκτωβρίου τ.ε., της ολλανδικής εταιρείας παροχής ενέργειας "ESSENT".

Από το 2000 μέχρι σήμερα η Γερμανία έχει επενδύει περίπου € 400 εκατ. σε διάφορα σερβικά ενεργειακά προγράμματα, τα περισσότερα των οποίων αφορούν στον εκσυγχρονισμό των ενεργειακών της χώρας υποδομών, ενώ παρακολουθεί στενά το ενδιαφέρον της Σερβίας για εδώ επίτευξη υψηλού επιπέδου ενεργειακής αποτελεσματικότητας.

Μεταξύ τών ενεργειακών προγραμμάτων που η Γερμανία έχει στηρίξει στη Σερβία, και τούτο μέσω της γερμανικής Τράπεζας Ανάπτυξης "KfW", συγκαταλέγονται και εκείνα για τον εκσυγχρονισμό θερμοηλεκτρικών και υδροηλεκτρικών μονάδων καθώς και για την προμήθεια συναφούς εξοπλισμού, όπως επίσης για την ανακαίνιση του συστήματος τηλεθέρμανσης της χώρας (παροχή ζεστού νερού για θέρμανση, σε κατοικίες και επαγγελματικού χώρους, μέσω συστήματος σωλήνων).

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του σερβικού Τύπου, μετά από εκτεταμένες σεισμικές και γεω-ηλεκτρικές διασκοπήσεις που διενήργησε η "NIS Naftagas", η οποία αποτελεί τμήμα της ρωσο-σερβικών συμφερόντων πετρελαιϊκής εταιρείας "Naftna Industrija Srbije" ("NIS a.d."), φαίνεται να επιβεβαιώνεται η υπόθεση ότι το υπέδαφος της πόλης Vrsac (Βορειοανατολική Σερβία) φιλοξενεί ένα εκτεταμένο κοίτασμα θερμών υδάτων.

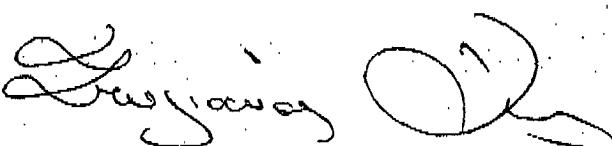
Σε δηλώσεις του, ο Δήμαρχος της εν λόγω πόλης, κ. Cedomir Zivkovic, ανέφερε ότι, ο Δήμος Vrsac, σε συνεργασία με το γειτονικό, ουγγρικό Δήμο Morahala, σχεδιάζει να υποβάλει προς χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μία μελέτη για την εκτέλεση ερευνητικών γεωτρήσεων, με στόχο την εκτίμηση του όγκου και της ποιότητας του κοιτάσματος.

Σε περίπτωση που η ποιότητα του κοιτάσματος είναι ικανοποιητική, ο Δήμος προτίθεται να το αξιοποιήσει, τόσο αναπτύσσοντας εγκάταστάσεις ιαματικών λουτρών, όσο και καλύπτοντας γέωργικές ανάγκες της περιοχής.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις της "NIS Naftagas", οι ανωτέρω ερευνητικές γεωτρήσεις θα έχουν μέγιστο βάθος 400-500 μ.μ.

Όπως μας πληροφόρησαν αρμόδιοι της ανωτέρω εταιρείας, στο πλαίσιο εδώ συζητήσεών τους με ξένους ειδήμονες γεωθερμικής ενέργειας, κατά τη διάρκεια των προαναφερθεισών διασκοπήσεων, τούτοι τους ανέφεραν σχεδόν με βεβαιότητα ότι η χώρα μας διαθέτει σοβαρά κοιτάσματα θερμών υδάτων, τα οποία σύμφωνα με τη γνώμη τους, παραμένουν μέχρι σήμερα ανέκμετά λλευτα.

Για οιαδήποτε εξέλιξη επί των ανωτέρω θεμάτων θα σας τηρήσουμε ενήμερους.

Στυλιανός Λιάγγης
Γενικός Σύμβουλος Ο.Ε.Υ.Α